

Supplerende diagrammer mv.

Aalborg Stift 2015

Supplerende diagrammer mv. Oktober 2015

Aalborg Stifts provstier:

Budolfi provsti

Aalborg Nordre provsti

Aalborg Vestre provsti

Aalborg Østre provsti

Brønderslev provsti

Frederikshavn provsti

Hadsund provsti

Hjørring Nordre provsti

Hjørring Søndre provsti

Jammerbugt provsti

Rebild provsti

Sydthy provsti

Thisted provsti

Morsø provsti

Tekst og redigering: Henrik Bundgaard Nielsen

Talbearbejdelse: Sille M. Fusager og Peter Lüchau

© Kirkefondet, oktober 2015

Kildemateriale:

Danmarks Statistiks kirkestatistik for 2007 til 2015, befolkningsfremskrivning for Aalborg Stifts provstier 2015 til 2025 lavet af COWI.

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	3
Aalborg stift bliver ”ældre”!	4
Aalborg stift flytter sig!	6
Aalborg stift koster noget at drive!	9
Aalborg stifts brug af præsteressourcer	11

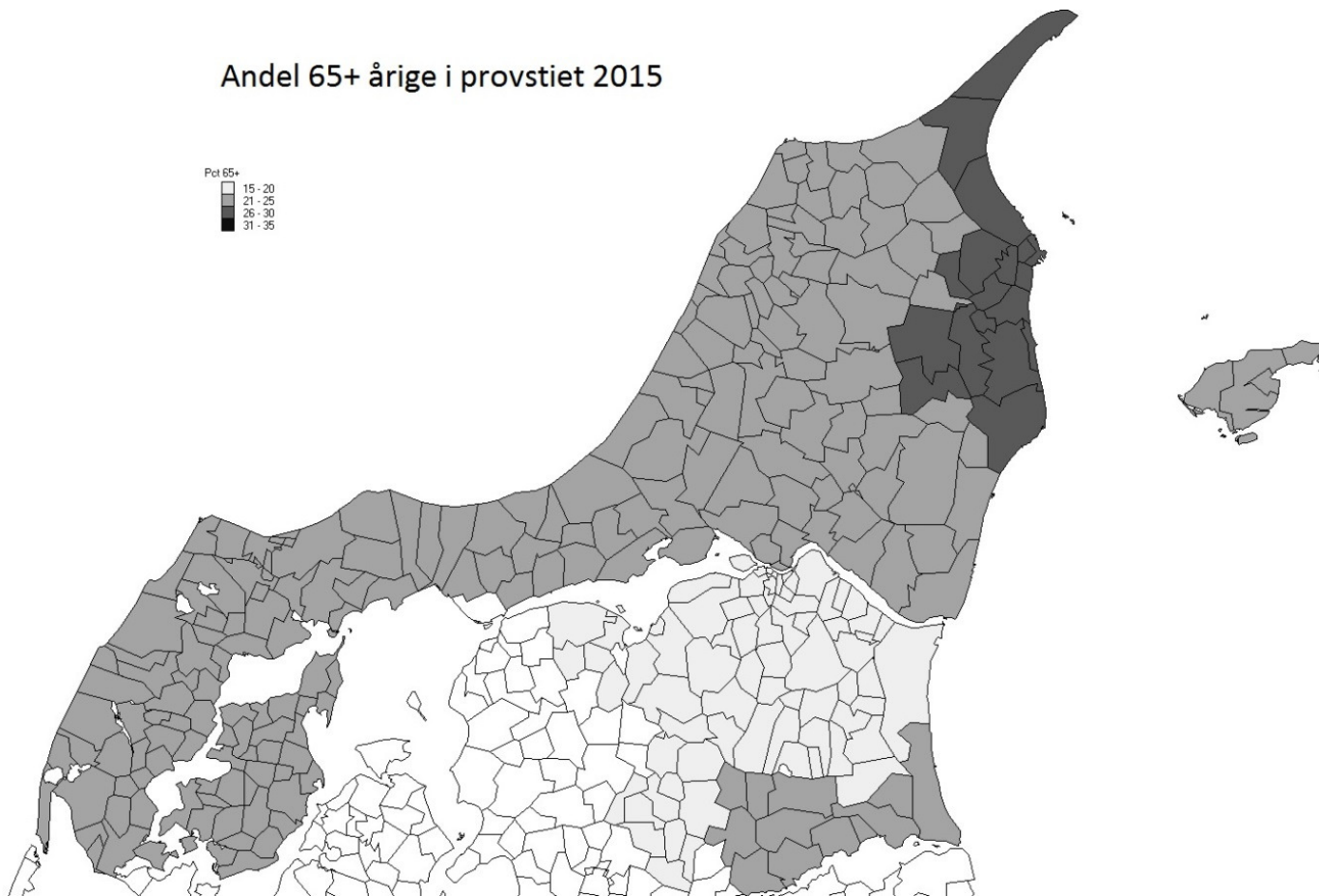
Aalborg stift bliver ”ældre”!

I Peter Lüchaus rapport ”Aalborg stift – Kristendom på land og i by” fremgår det af tabel 2.2., at stiftet som helhed i 2025 forventes at få en større andel af folkekirkemedlemmer i alderen 65+ år, end stiftet har i 2015. Desuden ser man også, at samtlige provstier har en tilvækst i antallet af folkekirkemedlemmer i alderen 65+ år. Peter Lüchau uddyber mulige konsekvenser af denne udvikling. Her skal blot gives en supplerende grafisk illustration af disse udviklingsprognoser for Aalborg Stift med de to kort over stiftet på følgende side.

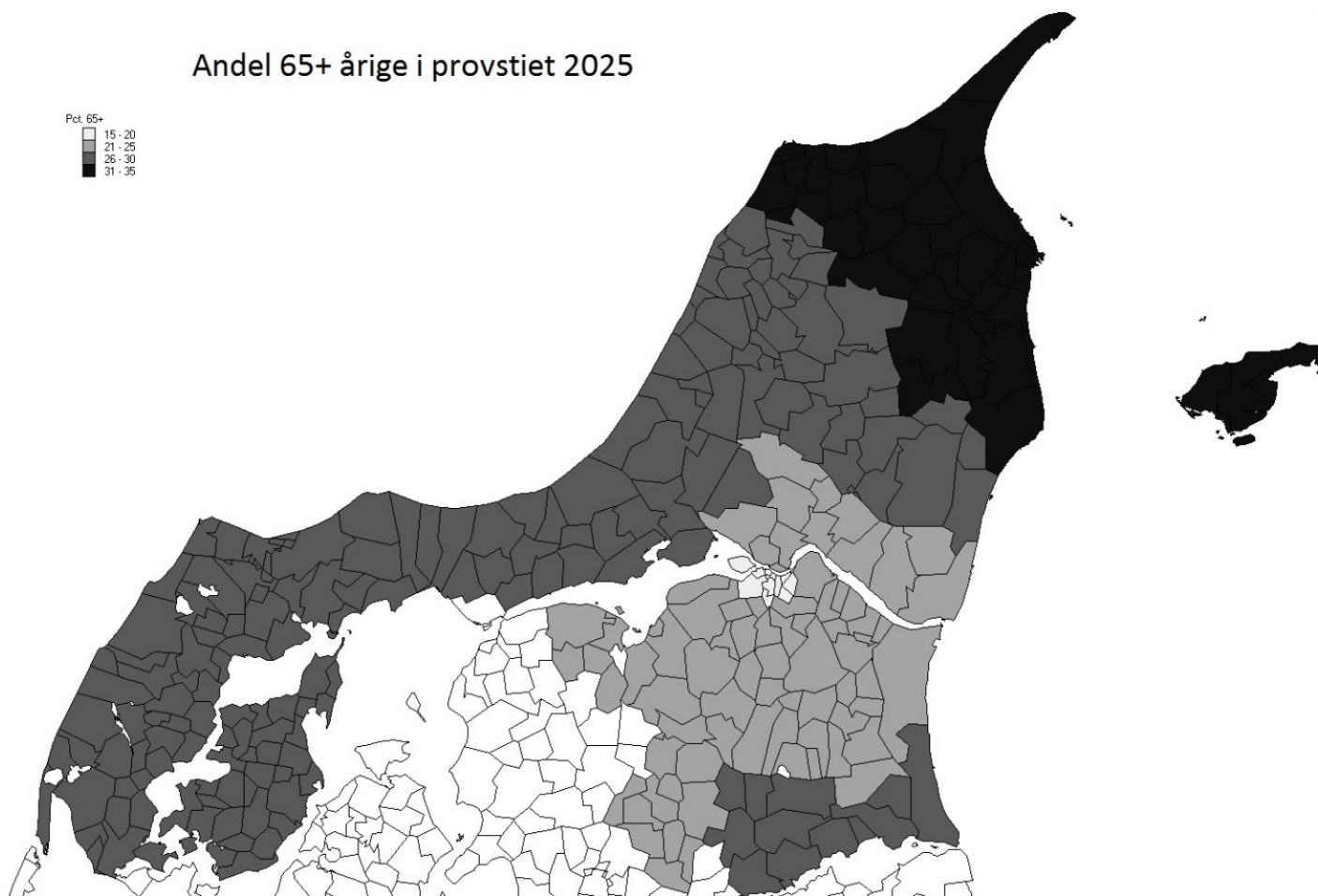
	Alder	Antal i 2015	Antal i 2025	Fordeling i 2015	Fordeling i 2025
Brønderslev	65+ år	7.017	7.967	22	27
Frederikshavn	65+ år	13.406	15.130	26	31
Hadsund	65+ år	3.546	4.191	22	27
Hjørring Nordre	65+ år	5.441	5.995	24	31
Hjørring Søndre	65+ år	8.052	9.407	22	28
Jammerbugt	65+ år	7.622	8.862	23	28
Morsø	65+ år	4.240	4.614	24	29
Rebild	65+ år	4.962	5.811	19	23
Sydthy	65+ år	3.000	3.377	24	30
Thisted	65+ år	5.691	6.665	22	29
Aalborg Budolfi	65+ år	10.426	11.704	17	20
Aalborg Nordre	65+ år	9.640	11.061	22	25
Aalborg Vestre	65+ år	4.300	4.873	19	21
Aalborg Østre	65+ år	8.271	9.500	19	22
Aalborg Stift	65+ år	95.614	109.173	21	26

Tabel 1.1: Folkekirkemedlemmer i Aalborg Stift i alderen 65+ år

Andel 65+ årige i provstiet 2015

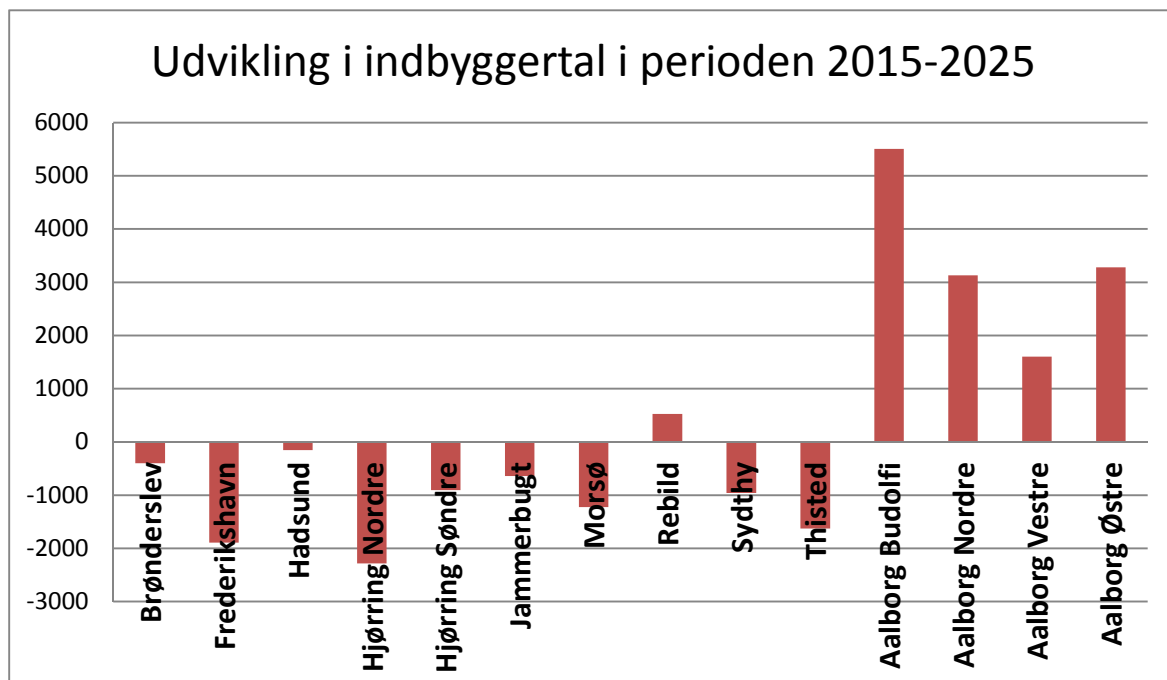

Andel 65+ årige i provstiet 2025

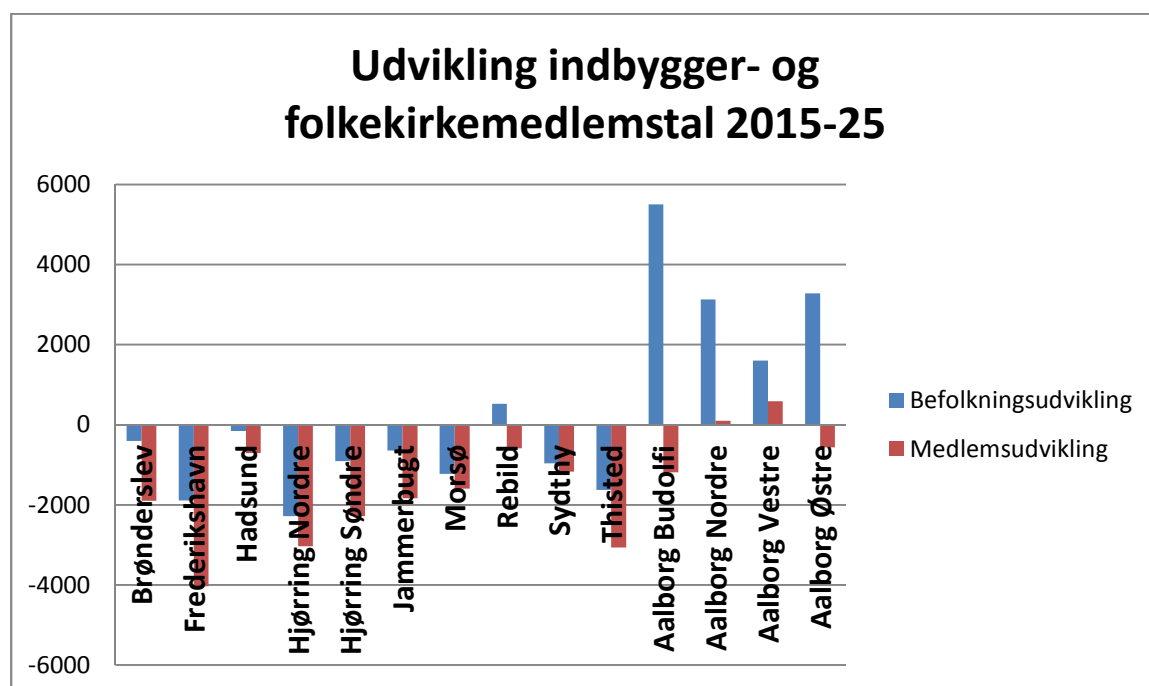

Aalborg stift flytter sig!

Som det fremgår af Peter Lüchaus rapport, så er der flere faktorer, som spiller ind på udvikling i folkekirkemedlemstallet i Aalborg stift frem mod 2025. En af faktorerne er blandt andet, hvordan befolkningsudviklingen generelt forventes at blive for de enkelte provstier i perioden 2015-2025. Som det fremgår af nedenstående figur, så forventes der fald i indbyggertallet i de fleste provstier – bortset fra de 4 provstier i Aalborg Kommune samt Rebild provsti.

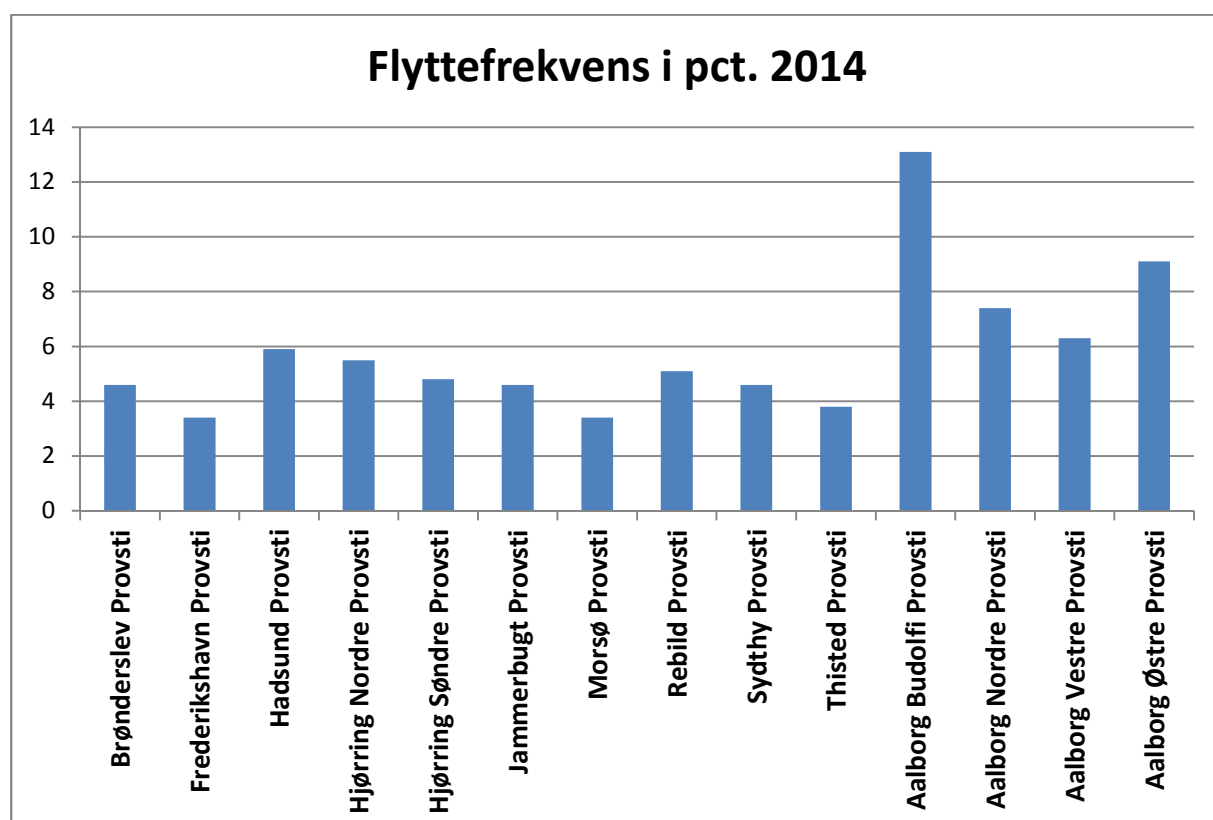

Sammenholder man så dette med udviklingen i folkekirkemedlemstallet frem mod 2025 (figuren er vist på side 5 i Peter Lüchaus rapport) så illustreres en af pointerne: At selv i provstier med befolkningstilvækst sker et fald i folkekirkemedlemstallet (se diagram nedenfor).

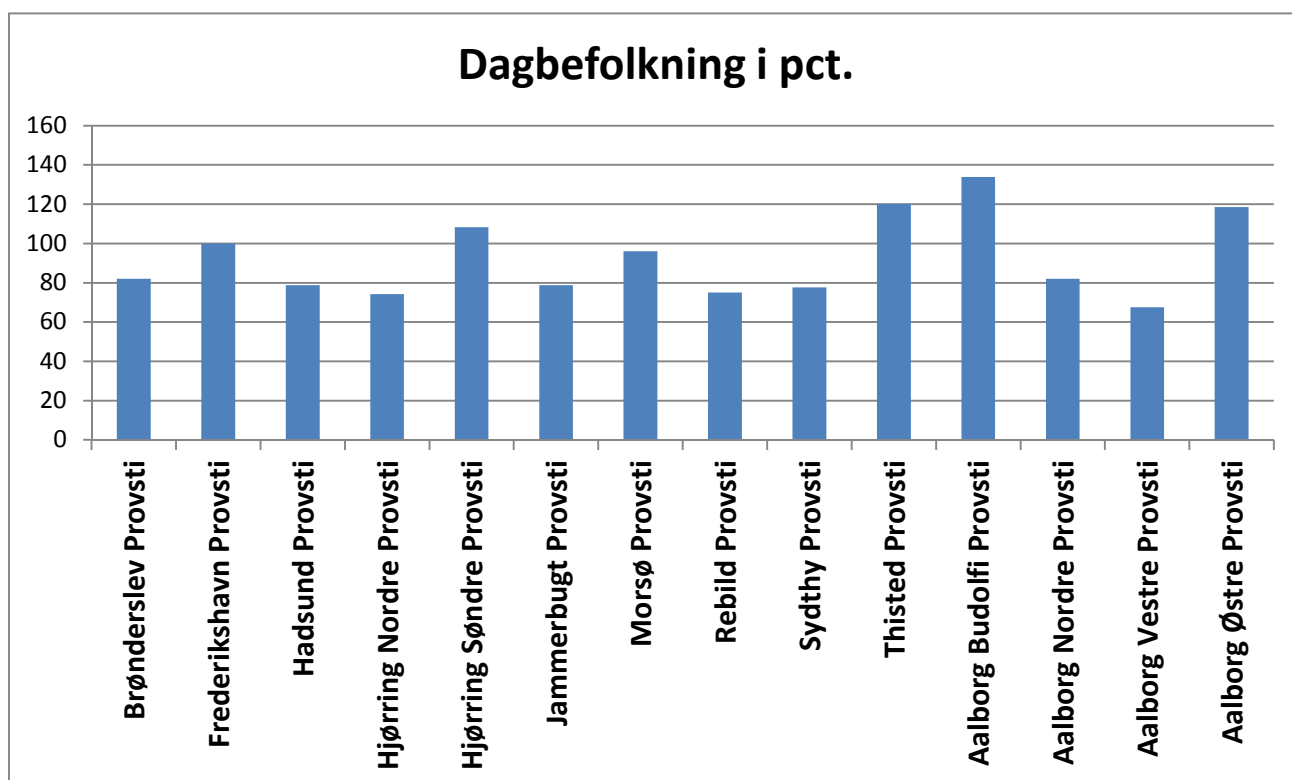

Som et slags ”øjebliksbillede” for befolkningsudviklingen i Aalborg stift kan man også se på flyttefrekvens for provstierne i 2014 (hentet fra ”Nøgletals-arket”). Dette tal, også kaldet flyttehyppigheden, dækker over gennemsnittet af tallene for hhv. til- og fraflytning i procentandel i forhold til den samlede befolkning i hvert enkelt provsti. I alle provstierne udenfor Aalborg Kommune ligger flyttehyppigheden mellem ca. 4 og ca. 6 %. Dermed udskiftes befolkningen statistisk set ca. hvert 20. år, hvilket er en meget statisk befolkning. Det tyder på, at når man først har bosat sig i disse provstier, så bliver man boende og får måske også en større tilknytning til og forankring i sit lokalområde. (Disse tal siger ikke noget om flyttehyppighed internt mellem sognene i de enkelte provstier). I provstier i Aalborg Kommune ser det noget anderledes ud, idet flyttehyppigheden her svinger mellem 6 og 13 %. Mest markant skiller Aalborg Budolfi Provsti sig ud, hvor befolkningen statistisk set udskiftes ca. hvert 8. år. Dette er meget kendetegnende for provstier med mange unge voksne, og et kig i nøgletalsarket viser da også, at i Aalborg Budolfi provsti er 37,6 % af befolkningen i alderen 20-34 år.

Det er således ikke kun massiv fraflytning, der er årsag til fald i befolkningstallet i provstierne uden for Aalborg Kommune. Det skyldes derimod også et stigende antal dødsfald og færre fødsler, idet befolkningen i disse provstier så at sige bliver ”ældre”.

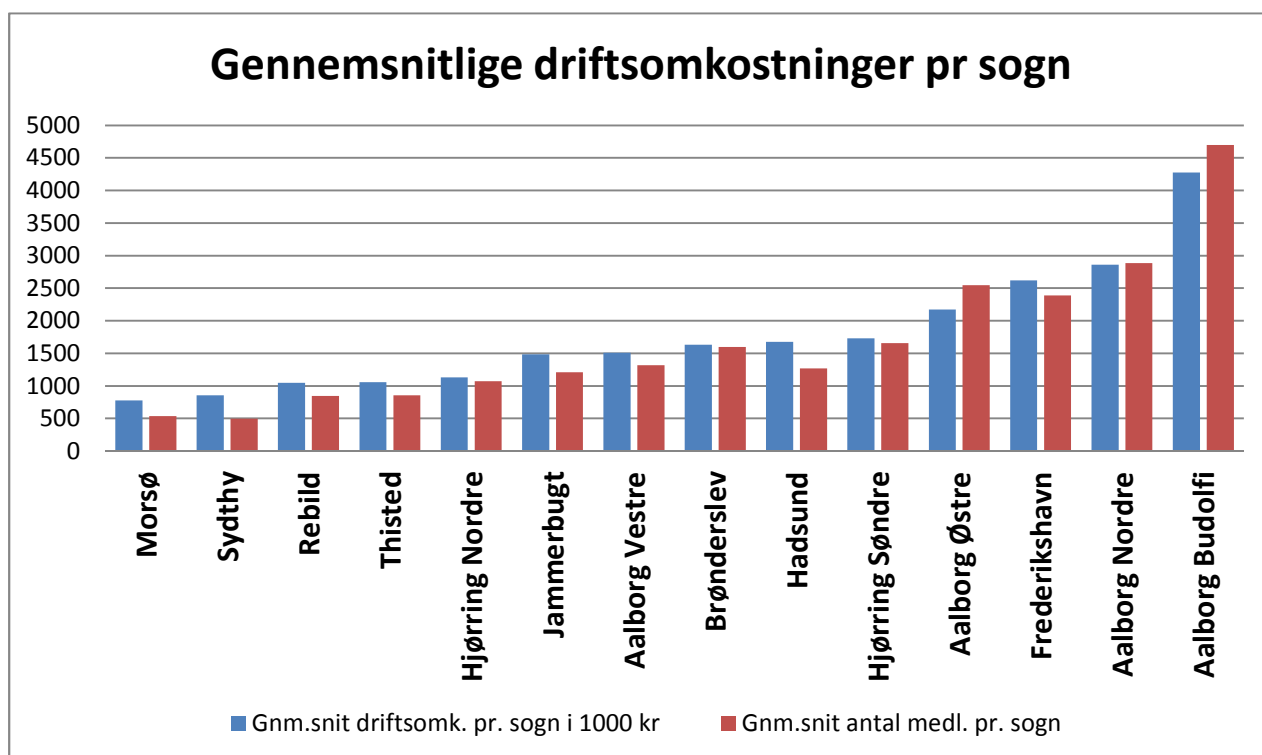
Indbyggerne i Aalborg stift flytter sig ikke kun permanent for at bosætte sig et nyt sted, men der foregår også daglige bevægelser mellem stiftets provstier, når folk pendler til og fra arbejde, uddannelse mv. På nøgletalsskemaet for 2014 kan man se dagbefolkning i procent for de enkelte provstier. Dagbefolkningen er det antal personer, der er beskæftigede på provstiets arbejdspladser i dagtimerne, uanset hvor de bor, mens natbefolkning er lig med den del af provstiets bosiddende over 15 år, der er i beskæftigelse. De anførte procenter for hvert provstier angiver, hvor stor dagbefolkningen er i forhold til natbefolkningen. Fire provstier (Hjørring Søndre, Thisted, Aalborg Budolfi samt Aalborg Østre) har dagbefolkninger, som er større end natbefolkningerne. Det betyder, at disse fire provstier har mange arbejdspladser i forhold antallet af indbyggere. I mange af "landprovstierne" uden en større købstad eller lign. (f.eks. Brønderslev, Hadsund, Jammerbugt, Rebild og Sydthy) er dagbefolkningsprocenten på 80 % eller derunder, hvilket betyder, at her pendler folk i høj grad ud af provstiet for at arbejde. Mest markant er "manglen på arbejdspladser" dog i Aalborg Vestre Provsti, hvor dagbefolkningen blot svarer til 67,6 % af natbefolkningen. Der er i øvrigt flere parametre, hvor Aalborg Vestre provsti afviger markant fra de tre andre provstier i Aalborg Kommune.

Aalborg stift koster noget at drive!

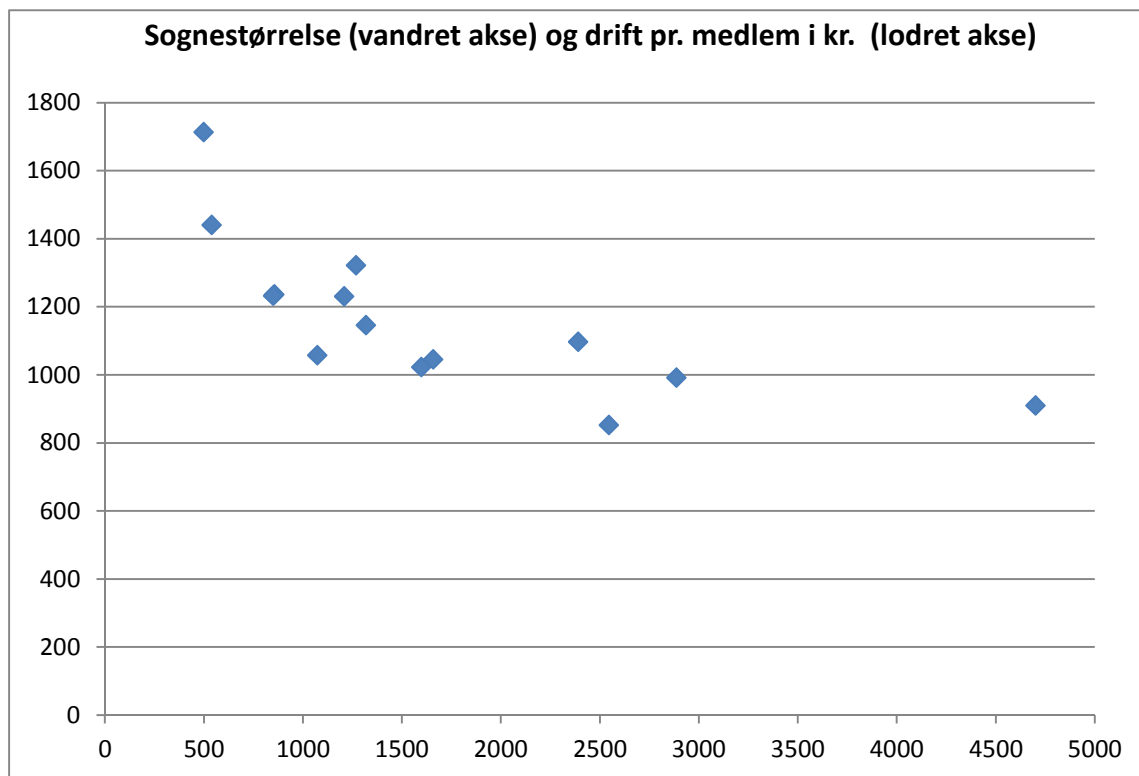
Peter Lüchau har allerede i sin rapport redegjort indgående for ressourceforbrug mv. I dette afsnit fremhæves blot nogle få diagrammer til illustration af yderligere forhold vedr. ressourceforbrug.

Hvis man sammenligner de gennemsnitlige driftsomkostninger pr. sogn i hvert enkelt provsti (2015-tal) med de gennemsnitlige sognestørrelser i de enkelte provstier, så er der en meget klar – og nok også forventelig tendens: At driftsomkostninger er større pr. sogn i sogne med mange medlemmer og lavere i sogne med få medlemmer. Der er dog enkelt variationer. F.eks. har Hadsund provsti forholdsvis høje driftsomkostninger pr. sogn trods et lavt gennemsnitligt antal medlemmer i provstiets sogne.

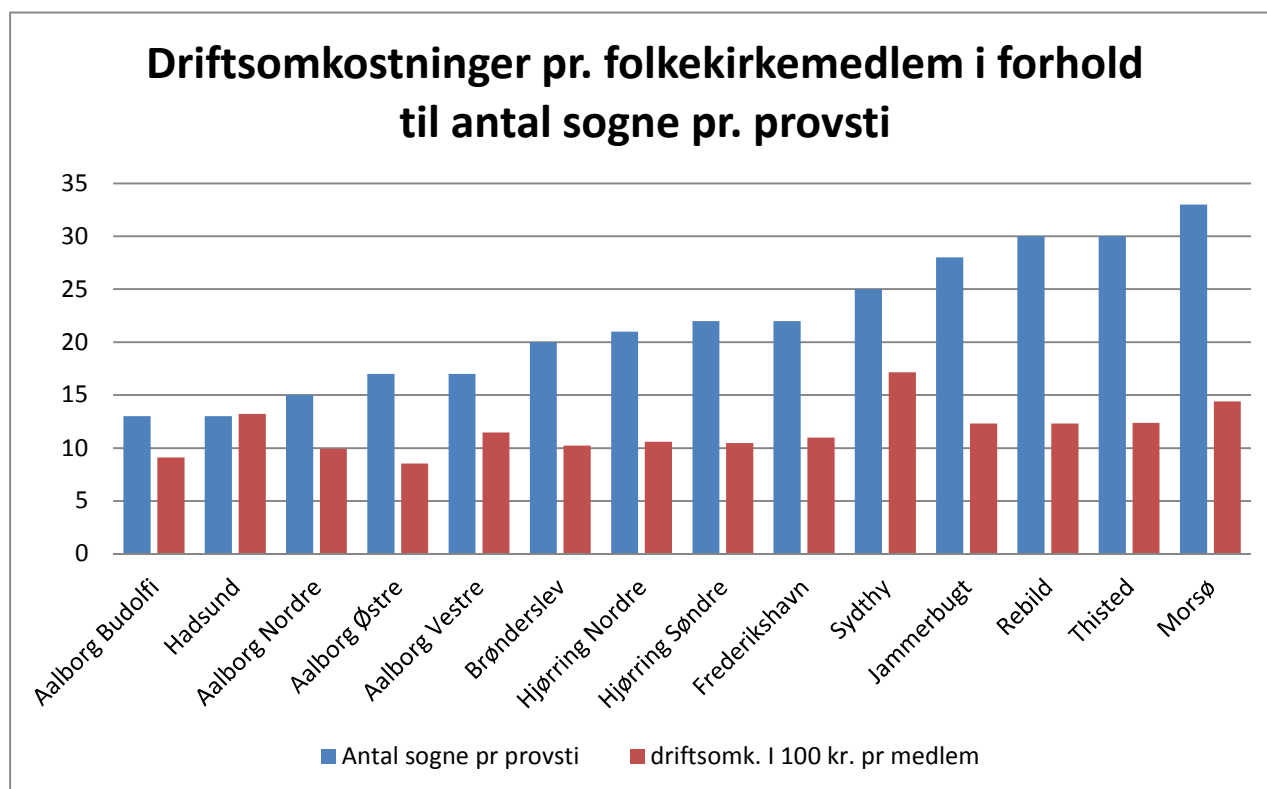

Dette diagram illustrerer også den store variation i gennemsnitlig sognestørrelse i stiftets provstier. I Morsø provsti er den gennemsnitlige sognestørrelse på 539 folkekirkemedlemmer pr. sogn, i Aalborg Budolfi provsti er tallet 4700 folkekirkemedlemmer i gennemsnit pr. sogn.

I Peter Lüchaus rapport figur 4.1.side 26 vises, hvorledes der en klar tendens til, at driftsudgifterne pr. medlem er større jo mindre provstiet er. Her kan suppleres med nedenstående figur som viser, at det samme gælder også på sogneniveau: Jo flere medlemmer af folkekirken et sogn har – jo lavere er driftsomkostningerne pr. medlem.

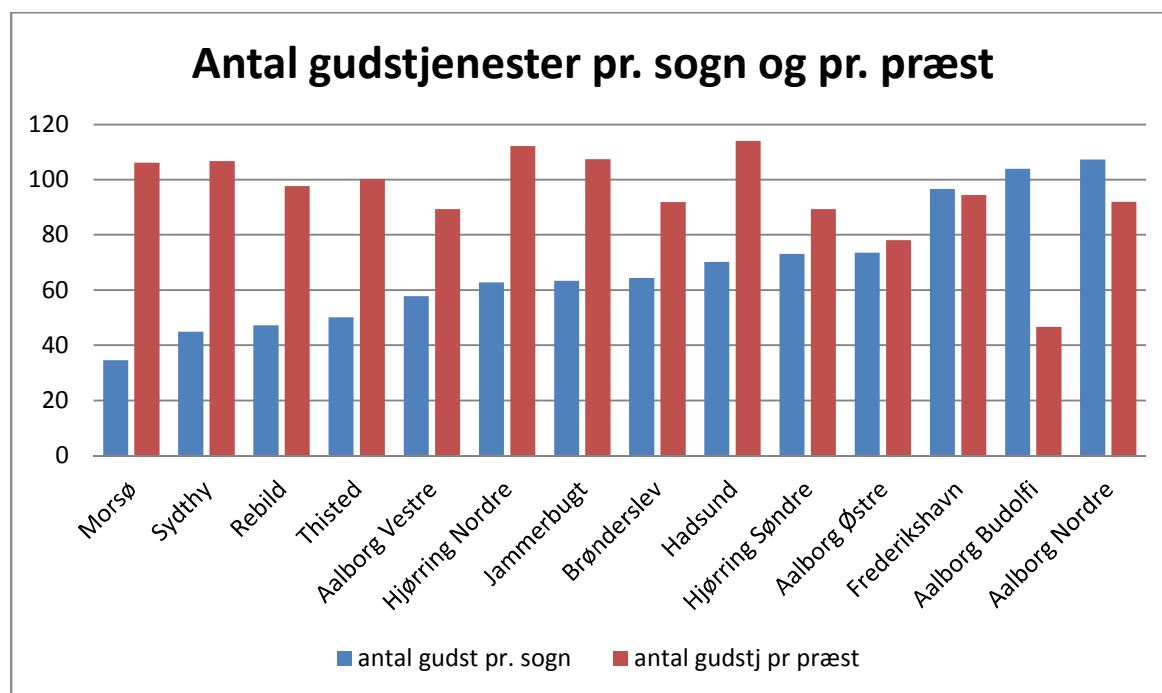
Hvis man antog, at driftsomkostninger pr. folkekirkemedlem ville være højere, hvis der er mange sogne i et provsti, så vises nedenstående diagram imidlertid, at det er der ikke nogen klar tendens til. Der ses en stor variation i antallet af sogne i stiftets provstier, mens driftsomkostningen pr. medlem er forholdsvis stabilt. Hadsund og Sydthy har forholdsvis høje driftsomkostninger pr. folkekirkemedlemmer, når der sammenlignes med de provstier som har et tilsvarende antal sogne pr. provsti.

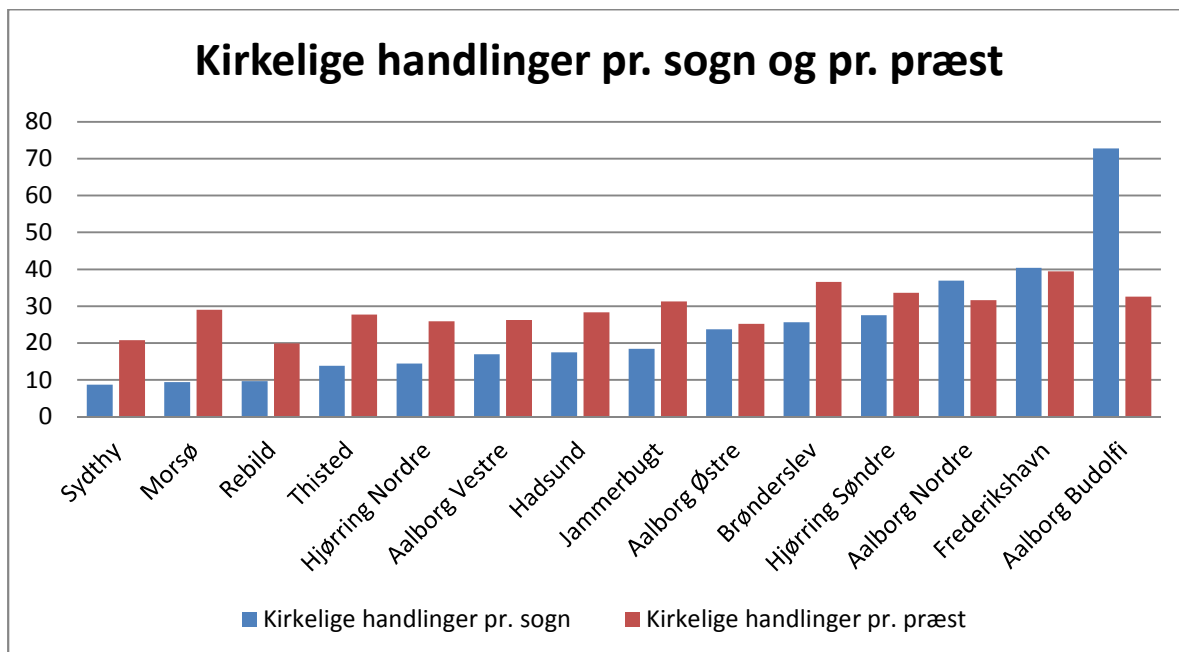
Aalborg stifts brug af præsteressourcer

Der er på side 28 i den store rapport bl.a. redegjort for hvor mange folkekirkemedlemmer der er pr. præst i de forskellige provstier. Man kan også anskue ressourceforbruget ved at se på, hvor mange gudstjenester og kirkelige handlinger præsterne har i de forskellige provstier. Det er dog vigtigt at bemærke i denne sammenhæng, at her fokuseres der jo så kun på enkelte dele af præsternes arbejde, idet f.eks. mødevirksomhed, sjælesorg, husbesøg, undervisning og administrativt arbejde ikke er taget med i disse diagrammer.

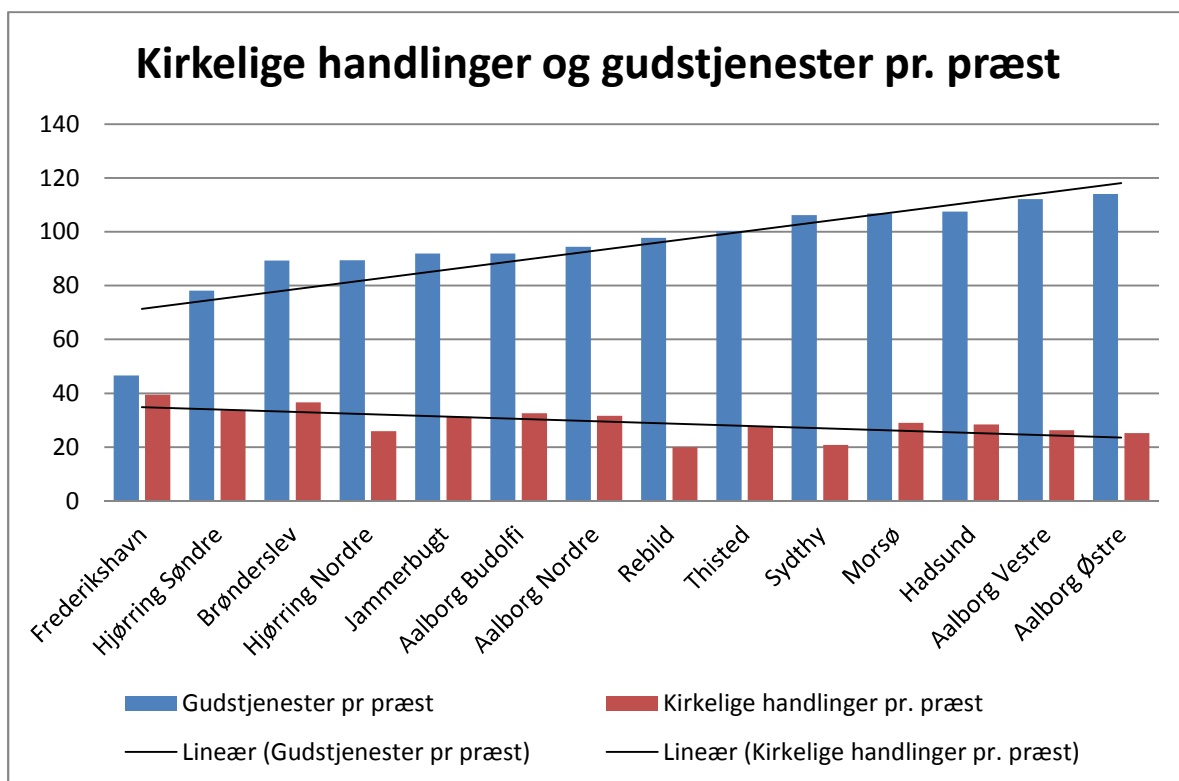
I nedenstående diagram vises dels det gennemsnitlige antal gudstjenester pr. sogn for hvert provsti pr. år, dels det gennemsnitlige antal gudstjeneste pr. præst for hvert provsti pr. år. Og der ses en klar tendens fra under 40 gudstjenester pr. sogn i Morsø provsti (et provsti med mange små sogne) til over 100 gudstjenester pr. sogn i Aalborg Budolfi og Aalborg Nordre provsti. Når antallet af gudstjenester pr. præst er forholdsvis ensartet med mellem ca. 80 og 110 gudstjenester på et år, selvom der i de enkelte provstier er stor variation i antallet af gudstjenester på et år, så skyldes det jo, at i provstier med mange sogne (og få gudstjenester pr. sogn) er forholdsvis færre præster. Eneste markante afvigelse er Aalborg Budolfi Provsti, hvor der kun er afholdt 47 gudstjenester pr. præst. Dette kan skyldes, at der i antallet af præster i dette provsti indgår en række funktionspræster.

Hvis man laver en lignende øvelse og ser på det gennemsnitlige antal kirkelige handlinger pr. sogn for hvert provsti og det gennemsnitlige antal kirkelige handlinger pr. præst på et år, ses en stor variation fra 9 kirkelige handlinger pr. sogn i f.eks. Sydthy til 40 kirkelige handlinger pr. sogn i Frederikshavn Provsti. Det afspejler naturligvis en tilsvarende forskel i gennemsnitligt antal medlemmer af sognene i de forskellige provstier. Mest markant er dog Aalborg Budolfi provsti med over 70 kirkelige handlinger i gennemsnit pr. sogn på et år, hvilket måske forklares med sognestørrelser på mellem 2800 og 10700 folkekirkemedlemmer. Antallet af kirkelige handlinger i gennemsnit pr. år pr. præst er mere jævnt fordelt – mellem 21 og 39.

Når vi som her opererer med gennemsnitlige tal på provstiplan og sogneplan, så er det ikke muligt at sige noget helt på individplan og på belastning af den enkelte præst mht. gudstjenester og kirkelige handlinger. Men når man som i nedenstående diagram sammenholder det gennemsnitlige antal kirkelige handlinger og gudstjenester pr. præst på et år, så viser de to tendenslinier, at i de provstier hvor præsterne har færre gudstjenester pr. præst, der har de flere kirkelige handlinger, ligesom præsterne i provstier med mange gudstjenester pr. præst har færre kirkelige handlinger.

Frederiksberg d. 2. november 2015
Henrik Bundgaard Nielsen